

Cleverne, Graminanderne ved den polytekniske Lærestiftelse skulde erlægges et større Bidrag, Kontingent, Honorar, eller hvad man vil kalde det, end hidtil. Dette staar i Forbindelse med andre Forslag, hvorpaa jeg ikke nu skal gaa ind, da de først forelægges under det næste Afsnit; men det ærede Medlem, som jeg tidt har henvendt mig til (Berg), udtalte netop med Hensyn hertil, at han dog ikke havde villet stille noget Ændringsforslag i saa Henseende, fordi han mente, at man ikke skulde gjøre det, undtagen naar Ministeren havde erklæret sig enig deri, efterat han havde undersøgt Sagen og indhentet Erklæringer fra den vedkommende Bestyrelse. Dette er saa sundt, sandt og rigtigt, at jeg ganske kan slutte mig dertil. Jeg siger ikke dette for min egen Skyld, men jeg tror, at det ikke blot er en Gøstighed, man skulde enhver Minister, men jeg paastaar, at det ligefrem er en Ret, som enhver Minister har, at man ikke paa Finantsloven ombanner enhver Sats i en Skole eller et Institut, der har en egen Ordning. Det hører ikke hjemme paa en Finantslov at opstille slige Sætter undtagen under den Forudsætning, som ogsaa vor konstitutionelle Historie kjender, at man er enig med Ministeren; men naar man imod Ministerens bestemte Erklæring om, at han ikke kan gaa ind derpaa, vil forsøge paa at sætte noget Saadant igjennem, vil man handle imod de Principer, der ere de eneste, som kunne bestaa mellem Administrationen og Bevillingsmyndigheden; man vil handle imod det, der paa det Allerevidenteste — hvad jeg senere skal faae Leilighed til at vise — er erkjendt af selve Rigsdagen, og man vil komme i Modstrid med de sunde og korrekte Uttringer, som det ærede Medlem ved dette Afsnit fremkom med, nemlig, at en saadan Forandring kun kan ske, naar man efter Forhandling med Ministeren er enig med ham deri, naar han har undersøgt Sagen og er enig med vedkommende Autoriteter. — Ved Sammenlægningslovsforslaget skal jeg ikke opholde mig videre, thi det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgfreds (Koch) gennemgik det jo udførligt, og jeg kan henholde mig dertil ligesom ogsaa til de Udtalelser, der tidligere ere komne fra mig. Jeg tror vel, at dette Lovforslag kan kaldes

ufuldbyrdigt, og at Intet har ligget fjernere fra dets Tanke, end hvad man har villet infinuere i selve Betænkningen fra Mindretallets Side, nemlig at Hensigten skulde være at give de særlige Fonds en stærkere Støtte som særlige. Dette har ikke i fjerneste Maade ligget for. Jeg kan give den fuldstændige Erklæring fra min Side, at disse Fonds Stilling affærdig vil blive den samme efter denne Lov, som den er nu, og at der ikke har været Tanke om Andet end at imødekomme et Duffe, som oftere er kommet frem, og som ganske naturlig frembyder Anledning til at fremkalde en saadan Lov. Jeg er saa fuldstændig enig med Udvalgets ærede Flertal og med den ærede Rigsdagsmand, jeg sigter til, i, at Sagen kun kan ordnes ved særlig Lov, at jeg ganske vist under ingen Betingelse vilde gaa ind paa en anden Ordning deraf. Det staar klart og sikkert for mig, at en saadan Sammenlægning ikke kan eller bør finde Sted gennem en Finantslov, men at den absolut kræver en særlig Lov, og jeg tror, at jeg deri finder Samstemning hos de fleste af dem, der have dannet sig en nogenlunde begrundet Forestilling om, hvad der i det konstitutionelle Liv kræver en Lov, og hvad der kan gaa for sig uden nogen saadan. Jeg skal blot endnu med Hensyn hertil bemærke, at jeg ganske vist betragter Tilvebringelsen af en saadan Omordning som en Opfordring til at fremkalde en noget nærmere Undersøgelse angaaende de Modifikationer, som i en eller anden Henseende kunde ske, og navnlig i Henseende til de Beneficiere, der maatte være at uddele, samt Maaden, hvorpaa de skulde uddeles dels ved selve Universitetet og dels til de den polytekniske Lærestiftelse frekventerende Elever. Det er Noget, jeg finder ganske naturligt, og som ogsaa blandt Andet vil være fremkommet ved hele den Adskillelse, som den nye Skolelov har maattet fremkalde og i Tiden vil fremkalde. Det er altsaa ganske sikkert min Agt, at jeg, naar denne Lov er gaaet igjennem, vil foranledige de Undersøgelser, som maatte behøves dertil, og Resultatet vil altsaa komme frem paa en senere Rigsdagsamling.

Winther: Jeg skal først tillade mig